

Utlåtande 2006:60 RI (Dnr 019-4964/2005)

Nya principer för beräkning av anslag till partierna i kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förslag till nya principer för beräkning av stödet till partierna i kommunfullmäktige godkänns.
2. Förslag till partistöd för budgetåret 2006 godkänns. Merkostnaden, 12,3 mnkr, finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2006 års budget och redovisas under Kommunfullmäktige m.m.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

Inför varje ny mandatperiod beslutas om fördelning av borgarrådsposter, presidiesammansättningar, utskottsplatser, partiernas personella resurser m.m. Denna överenskommelse inbegriper även partistödet. Vad gäller anslaget till de politiska partierna i Stockholm stads kommunfullmäktige har det varit oförändrat sen 1992. Före 1998 specificerades ett särskilt stöd till de politiska ungdomsorganisationerna. Från 1998 är detta inlagt i partistödet utan särredovisning.

Vid senaste överenskommelsen från oktober 2002 konstaterades att "nivån på det kommunala partistödet under perioden 2002-2006 hålls oförändrat jämfört med tidigare mandatperiod". Av budgeten framgår hur stödet är beräknat. Grundstödet per parti är 300 000 kr, partistödet per mandat är 171 652 kr och utbildningsstöd per mandat 18 000 kr. Totalbeloppet för partistödet redovisas i

förteckningen över "ersättningar till utomstående organisationer och föreningar" i budget för KF m.m.

I budget fördelas varje år även ett stöd till rotlar och partikanslier som är en del av stadsledningskontoret. Stödet har varit oförändrat under mandatperioden och avser årliga utgifter för kansliresurser som personal m.m. Det fördelas enligt följande:

	tkr
Socialdemokraterna (finansroteln, stadsbyggnads- och idrottsroteln, gatu- och fastighetsroteln, skolroteln, kultur-, arbetsmarknads- och personalroteln samt integrations- och demokratiroteln)	22 983
Moderaterna	9 937
Folkpartiet liberalerna	6 209
Vänsterpartiet (socialroteln)	7 881
Miljöpartiet de gröna (miljö- och konsumentroteln)	5 505
Kristdemokraterna	2 057

Ärendet

I ärendet föreslås att det totala partistödet till partierna i kommunfullmäktige knyts till partistödet i riksdagen, och beräknas som en andel av det totala stödet till "partiernas allmänna verksamhet" i riksdagen och med beaktande av att antalet mandat är 101 i stället för 349. Stödet till "partiernas allmänna verksamhet" fastställs i "Lagen om statligt stöd till politiska partier (1972:625)".

I ärendet föreslås att stödet till partierna i kommunfullmäktige under 2006 uppgår till 33,3 mnkr, vilket är 70% av beloppet för "partiernas allmänna verksamhet" i riksdagen, varvid skillnaden i mandat har beaktats. Det fördelas på partistöd per mandat och grundstöd. Under budgetåret 2007 och framåt bör stödet uppgå till 80% av beloppet per riksdagsmandat.

Partistödet för 2006 skulle enligt den föreslagna beräkningsmodellen fördelas enligt följande:

	Mandat	Grundstöd (tkr)	Totalt (tkr)
Socialdemokraterna	35	480	11 015
Moderaterna	27	480	8 607
Folkpartiet	17	480	5 597
Vänsterpartiet	11	480	3 791
Miljöpartiet	6	480	2 286
Kristdemokraterna	5	480	1 985

En liknande princip har införts för beräkning av arvoden till borgarråd och förtroendevalda i staden. Rådande huvudregel är att borgarrådets och vissa arvoden beräknas som 80% av arvodet för statsråden. Statsrådsarvodesnämnden vid riksdagen fastställer årligen arvoden till statsråden.

Mina synpunkter

Det bör råda likvärdiga principer för stödet till partiorganisationer och förtroendevalda. Den modell som har införts i Stockholm, och som förenklar och förtydligar de villkor som gäller för ersättning till stadens förtroendevalda, kan med fördel tillämpas även på stadens stöd till de politiska organisationerna. Det skapar tydlighet och ger klara förutsättningar för partierna att bedriva ett långsiktigt hållbart politiskt arbete.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå föredragande borgarråds förslag till beslut
2. därutöver anföras.

Samtliga partiers gruppleddare har i ett skriftligt avtal från 2002 kommit överens om partistödets storlek för mandatperioden. Utan att kalla till ny gruppleddaröverläggning föreslår socialdemokraterna en ny princip för beräkning av stödet som ska gälla från och med 2006 och framåt. Förslaget innebär en mycket kraftig ökning av partistödet i synnerhet för fullmäktiges största partier. Om ett ingånget avtal skall brytas eller förändras krävs nya gruppleddaröverläggningar före nytt beslutsförslag. Visst kan det finnas skäl till att förändra beräkningsgrunderna och principerna för hur anslagen till de politiska partierna i fullmäktige fördelas. Sådana förändringar bör dock föregås av en bred politisk diskussion för att besluten ska kunna fattas med bredast möjliga majoritet.

Reservation anfördes av borgarrådet *Margareta Olofsson* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå förslaget
2. nya principer för beräkning av anslag till partierna i kommunfullmäktige skall börja gälla först fr.o.m. nästa mandatperiod
3. därutöver anföras följande.

Samtliga partiers gruppleddare har i ett skriftligt avtal från 2002 kommit överens om partistödets storlek för mandatperioden. Utan en ny partiövergripande överenskommelse föreslås nu ny princip för beräkning av stödet som ska gälla från och med 2006 och framåt.

Även om det nya förslaget med ett grundstöd plus ett mandatstöd är att föredra jämfört med det tidigare presenterade förslaget som enbart byggde på ett mandatstöd och som skulle kraftigt ha gynnat de två största partierna så innebär även detta förslag en kostnadsökning med drygt 12 mnkr (vilket motsvarar drygt 58 %:s höjning), som det inte finns täckning för i 2006 års budget. Därför anser vi att förhandlingar om ändringar i partistödet bör inledas först efter höstens val och börja gälla först fr.o.m. år 2007.

Vi befärar dessutom att förslaget om så kraftigt höjt partistöd skulle bidra till ökat politikerförakt och irritation bland allmänheten över politiker som på detta sätt gynnar sig själva.

Reservation anfördes av borgarrådet *Viviann Gunnarsson* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå förslaget
2. utreda principer för partiernas kanslistöd
3. därutöver anföra.

Samtliga partiers gruppleddare har i ett skriftligt avtal från 2002 kommit överens om partistödets storlek för mandatperioden. Utan en ny partiövergripande överenskommelse föreslår socialdemokraterna och moderaterna en ny princip för beräkning av stödet som ska gälla från och med 2006 och framåt. Förslaget innebär en mycket kraftig ökning av partistödet som främst gynnar de partier som nu föreslår ändringen. Det finns dessutom fortfarande oklarheter kring beräkningsgrunderna i det nya förslaget som känns som ett hastverk.

Visst kan det finnas skäl till att förändra beräkningsgrunderna och principerna för hur anslagen till de politiska partierna i fullmäktige fördelas. Sådana förändringar bör dock föregås av en bred politisk diskussion för att besluten ska kunna fattas med bredast möjliga majoritet. Det lämpliga är att nya principer börjar gälla med ny mandatperiod.

Partiernas arbete i fullmäktige är till stor del beroende av att det finns stöd till vissa kanslifunktioner. Idag är detta stöd helt upp till förhandlingar efter varje val vilket kan skapa ett beroendeförhållande mellan partier. Inför kommande diskussioner kring partistödet bör även kanslistödet ingå. Åtminstone bör en minimigräns för kanslistöd kunna slås fast för att möjliggöra oberoende för samtliga partier som kommer in i fullmäktige.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förslag till nya principer för beräkning av stödet till partierna i kommunfullmäktige godkänns.
2. Förslag till partistöd för budgetåret 2006 godkänns. Merkostnaden, 12,3 mnkr, finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2006 års budget och redovisas under Kommunfullmäktige m.m.

Stockholm den 22 februari 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (fp) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Åsa Romson* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.